

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.

(Lovforslaget (nr. 5) findes i tillæg A. sp. 411, fremsættelsen i tidenden sp. 43).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ove Hansen: Det foreliggende lovforslag imødekommer et ønske fra landsrådet og går ud på, at formanden for landsrådet for fremtiden skal vælges blandt landsrådets medlemmer, således at landshøvdingen ikke som hidtil er født formand for landsrådet. Derudover foreslår ministeren — og det synes jeg også er rigtigt — at den daglige ledelse og forvaltning skal tilkomme den nyvalgte formand for landsrådet. Landshøvdingen glider dog ikke ud af billedet, idet han får tilsyn med landsrådets arbejde og har ret til at deltage i alle landsrådets møder, ligesom han beholder regnskab og budgetlægning under sig.

Forslaget indeholder også et par enkelte ændringer i loven om kommunernes styrelse i Grønland, og jeg synes, de bestemmelser, der nu foreslås, er i pagt med det kommunale selvstyre, hvorfor jeg kun kan anbefale dem.

Jeg vil dog gøre opmærksom på en lille ting, som vi måske kan se på, da jeg går ud fra, at der bliver nedsat et udvalg; det er bestemmelsen om valg af formænd for de kommunale råd. Herom står der i lovforslagets § 30, at formanden skal vælges for ét år ad gangen. Ville det ikke være mest rimeligt, at man gjorde det samme her, som man nu gør i Danmark, hvor man i landkommunerne vælger en sognerådsformand for 4 år ad gangen? Jeg tror, det ville være en fordel, fordi det ville være lettere, hvis en formand sad i en fire års periode. Den megen skiften er ikke altid af det gode og kan jo somme tider bevirke, at den daglige leder eller kæmneren måske får lidt for rigelig indflydelse.

Mit parti vil gerne medvirke til dette lovforslags gennemførelse.

From: Der har jo ikke været ret megen tid til at sætte sig ind i lovforslaget, men

jeg forstår særdeles vel, at det må være sådan af hensyn til landsrådsvalget til foråret.

Jeg vil gerne kalde dette lovforslag for historisk i den henseende, at det fastslår grønlændernes ret til at ordne deres egne anliggender, til selv at vælge de mænd eller kvinder, de finder egnede dertil, og til at lede forhandlingerne i deres eget råd.

At landshøvdingembedet opretholdes som en hjælp i administrationen, kan vi fra venstres side fuldt ud tiltræde, og jeg finder i denne forbindelse anledning til at rette en helhjertet tak til de forskellige personer, der siden nyordningen har beklædt den vigtige post som landshøvding. Det har de gjort i en særdeles vanskelig overgangsperiode, hvor de har været med til at skabe det nye Grønland, ikke alene som embedsmænd, men, vil jeg gerne føje til, som personligt stærkt engagerede i landsdelens ve og vel.

Jeg ved meget vel, at der kan være meget at kritisere, men jeg har dog med egne øjne fulgt udviklingen siden 1948 og må erkende, at helhedsbilledet er præget af store fremskridt; det gælder levestandarden og så vist også den enkelte grønlænders udvikling.

Selv om vi har hastværk, ville jeg tro, det var klogt med en kort udvalgsbehandling. Der er i hvert fald et par ting, jeg gerne vil snakke nærmere med ministeren om, og jeg kan allerede nu sige, at det drejer sig om paragrafferne 15, 23 og 27.

Men venstre skal ikke sinke arbejdet, vi medvirker gerne til en hurtig løsning, og så har jeg kun at tilføje en tak for et velskrevet lovforslag, der er velgørende fri for kancellistil.

Ninn-Hansen: Det er helt forståeligt, at det grønlandske landsråd selv ønsker at vælge den, der skal lede rådets møder og repræsentere landsrådet udadtil. Den nuværende ordning er en overlevering, og når landsrådet ønsker en rimelig nyordning, vil vi gerne støtte det. Jeg vil imidlertid ligesom hr. From understrege, at der ikke hermed er tilkendegivet nogen som helst utilfredshed med den måde, hvorpå tidligere landshøvdinge har varetaget ledelsen af landsrådets arbejde. Jeg synes, at det